

European Securities and
Markets Authority

Suunised

rahaturufondide määruse kohaste stressitestide stsenaariumide kohta

Sisukord

1. Reguleerimisala	4
2. Eesmärk	5
3. Vastavus- ja aruandluskohustused.....	6
3.1 Suuniste staatus	6
3.2 Aruandlusnõuded.....	6
4. Suunised rahaturufondide määruse artikli 28 kohaste stressitestide stsenaariumide kohta (finantsturu osalised ei pea allpool punktides 4.1–4.7 osutatud stressitestide tulemusi teatama)	7
4.1 Suunised rahaturufondide stressitestide stsenaariumide teatavate üldtunnuste kohta	7
4.2 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustaseme hüpoteetiliste muutustega.....	9
4.3 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme hüpoteetiliste muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused	10
4.4 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses intressimäärade ja vahetuskursside hüpoteetiliste liikumistega	10
4.5 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega.....	11
4.6 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad	12
4.7 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust.....	12
4.8 Suunised täiendavate ühtsete võrdlusstressitestide stsenaariumide kohta, mille tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis	12
4.8.1 Likviidsuse muutused	13
4.8.2 Krediidiriski muutused	14
4.8.3 Intressimäärade ja vahetuskursside muutumine ning nende indeksite vahe laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad	15
4.8.4 Tagasivõtmistasemed.....	17

4.8.5	Kogu majandust mõjutavad makromajanduslikud šokid.....	19
5.	Kalibreerimine	21
5.1.	Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustaseme hüpoteetiliste muutustega	22
5.2.	Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme hüpoteetiliste muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused	24
5.3.	Ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste liikumistega vahetuskurssides ..	27
5.4.	Ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste liikumistega vahetuskurssides ..	32
5.5.	Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpäberite intressimäärad	35
5.6.	Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega	36
5.7.	Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust.....	38
6.	Liide	40

1. Reguleerimisala

Kellele?

1. Neid suuniseid kohaldatakse rahaturufondide määruses ¹ määratletud pädevate asutuste, rahaturufondide ja rahaturufondide valitsejate suhtes.

Mis?

2. Neid suuniseid kohaldatakse seoses rahaturufondide määruse artikliga 28 ning nendega kehtestatakse stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid, mis tuleb vastavalt kõnealusele artiklile rahaturufondide või rahaturufondide valitsejate korraldatavates stressitestides arvesse võtta.

Millal?

3. Suuniseid kohaldatakse kahe kuu möödumisel kuupäevast, mil suunised avaldatakse ESMA veebilehel kõigis ELi ametlikes keeltes (see kehtib punasega märgistatud osade kohta; suuniste muid osi kohaldatakse alates rahaturufondide määruse artiklites 44 ja 47 nimetatud kuupäevadest).

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1131 rahaturufondide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 8).

2. Eesmärk

4. Suuniste eesmärk on tagada rahaturufondide määruse artikli 28 sätete ühine, ühtne ja järjepidev kohaldamine. Eelkõige, nagu on sätestatud rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 7, kehtestatakse suunistega stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid, mida tuleb stressitestides arvesse võtta ja mis hõlmavad rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 loetletud järgmisi tegureid:
  - a) hüpoteetilised muutused rahaturufondi investeringute portfellis hoitava vara likviidsustasemes;
  - b) hüpoteetilised muutused rahaturufondi investeringute portfellis hoitava vara krediidiriski tasemes, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused;
  - c) hüpoteetilised liikumised intressimäärades ja vahetuskurssides;
  - d) hüpoteetilised tagasivõtmistasemed;
  - e) nende indeksite vahe hüpoteetiline laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad;
  - f) hüpoteetilised süsteemsed makromajanduslikud šokid, mis mõjutavad kogu majandust.
5. Kooskõlas rahaturufondide määruse artikli 28 lõikega 7 ajakohastatakse käesolevaid suuniseid vähemalt kord aastas, võttes arvesse viimaseid turuarenguid. 2021. aastal ajakohastatakse eelkõige suuniste punkti 5, et rahaturufondide valitsejatel oleks rahaturufondide määruse artiklis 37 nimetatud aruandevormi vastavate väljade täitmiseks vajalik teave, nagu on täpsustatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/708². See teave hõlmab punktis 5 nimetatud stressitestide tüüpide ja nende kalibreerimise kirjeldust.

3. Vastavus- ja aruandluskohustused

3.1 Suuniste staatus

6. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantsturu osalised tegema kõik endast oleneva, et neid suuniseid järgida.
7. Pädevad asutused, kellele suuniseid kohaldatakse, peaksid suuniseid järgima, kasutades neid oma riiklikes õigus- ja/või järelevalveraamistikutes, nagu asjakohane, sh juhul, kui teatud suunised on suunatud peamiselt finantsturu osalistele. Sel juhul peaksid pädevad asutused järelevalve kaudu tagama, et finantsturu osalised järgivad suuniseid.

3.2 Aruandlusnõuded

8. Pädevad asutused, kellele suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates suuniste avaldamisest kõigis ELi ametlikes keeltes ESMA veebilehel ESMA-le teatama, kas nad i) järgivad suuniseid, ii) ei järgi suuniseid, kuid kavatsevad järgida, või iii) ei järgi suuniseid ega kavatse neid järgida.
9. Mittejärgimise korral peavad pädevad asutused kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud ESMA veebilehel kõigis ELi ametlikes keeltes, teatama ESMA-le suuniste mittejärgimise põhjused.
10. Teadete vorm on ESMA veebilehel. Kui vorm on täidetud, tuleb see edastada ESMA-le.

4. Suunised rahaturufondide määruse artikli 28 kohaste stressitestide stsenaariumide kohta (finantsturu osalised ei pea allpool punktides 4.1–4.7 osutatud stressitestide tulemusi teatama)

4.1 Suunised rahaturufondide stressitestide stsenaariumide teatavate üldtunnuste kohta

Ettenähtud stressitestide stsenaariumide rahaturufondidele avalduva mõju ulatus

11. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 nõutakse, et rahaturufondidel oleksid „usaldusväärsed stressitestimise protsessid, mis tuvastavad võimalikke sündmusi ja majandustingimuste tulevasi muutusi, mis võivad rahaturufondi ebasoodsalt mõjutada“.
12. See jätab rahaturufondi mõjutamise täpse tähenduse tõlgendamiseks ruumi, nagu näiteks:
  - mõju rahaturufondi portfelliga või puhasväärtusele,
  - mõju päevase või nädalase tähtajaga likviidsete varade minimaalsele kogusele, millele viidatakse rahaturufondide määruse artikli 24 punktides c–h ning artikli 25 punktides c–e,
  - mõju rahaturufondi valitseja võimele täita investorite tagasivõtmistaotlusi,
  - mõju erinevusele osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ning osaku või aktsia puhasväärtuse vahel (nagu on seoses rahaturufondide püsiva puhasväärtuse ning vähevolaatilise puhasväärtusega sõnaselgelt mainitud rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 2),
  - mõju valitseja võimele järgida erinevaid hajutamise eeskirju, nagu on sätestatud rahaturufondide määruse artiklis 17.
13. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 sõnastus peaks hõlmama erinevaid võimalikke määratlusi. Eelkõige peaksid rahaturufondide määruse artiklis 28 viidatud stressitestide stsenaariumid testima rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 loetletud erinevate tegurite mõju nii i) rahaturufondi portfelliga või puhasväärtusele kui ka ii) rahaturufondi likviidsuse tähtajaklassi(de)le ja/või rahaturufondi valitseja võimele täita investorite tagasivõtmistaotlusi. Selline lai tõlgendus on kooskõlas stressitestimise raamistikuga alternatiivsete investimisfondide valitsejate direktiivis (AIFMD), mis hõlmab mõlemat tähendust artikli 15 lõike 3 punktis b ja artikli 16 lõikes 1. Allpool punktides 4.2–4.7 esitatud kirjeldusi kohaldatakse seetõttu mõlemat eespool nimetatud aspekti käsitlevatele stressitestide stsenaariumidele.
14. Likviidsusega seoses tuleb märkida, et likviidsusrisk võib tuleneda järgmisest: i) märkimisväärsed tagasivõtmised, ii) varade vähenenud likviidsus või iii) nende kahe kombinatsioon.

Ajaloolised stsenaariumid ja hüpoteetilised stsenaariumid

15. Stressitestide stsenaariumides i) rahaturufondi portfelli või puhasväärtuse kohta ja ii) rahaturufondi likviidsuse tähtajaklassi(de) ja/või rahaturufondi valitseja võime kohta täita investorite tagasivõtmistaotlusi võiksid valitsejad kasutada punktides 4.2–4.7 nimetatud tegureid ning lähtuda ajaloolistest ja hüpoteetilistest stsenaariumidest.
16. Ajaloolised stsenaariumid taasesitavad varasema sündmuse või kriisi parameetrid ning ekstrapoleerivad mõju, mis neil oleks olnud rahaturufondi praegusele portfelliga.
17. Ajalooliste stsenaariumide kasutamisel peaksid valitsejad muutma ajavahemikke, et töödelda mitmeid stsenaariume ning vältida selliseid stressitestide tulemusi, mis liialt sõltuvad juhuslikust ajavahemikust (nt üks väiksete intressimääradega ja teine suuremate intressimääradega periood). Mõni levinum stsenaarium on näiteks seotud rämpsölakirjadega 2001. aastal, kõrge riskisusega hüpoteeklaenudega 2007. aastal, Kreeka kriisiga 2009. aastal ning Hiina aktsiaturu kokkuvarisemisega 2015. aastal. Need stsenaariumid võivad mudelist olenevalt sisaldada sõltumatuid või korrelatsioonis šokke.
18. Hüpoteetiliste stsenaariumide eesmärk on ennetada konkreetset sündmust või kriisi, kehtestades selle parameetrid ja prognoosides sündmuse mõju rahaturufondile. Hüpoteetiliste stsenaariumide näited hõlmavad stsenaariume, mis põhinevad majandus- ja finantsšokil, riigi või äririskil (nt suveräänse riigi pankrot või tööstussektori krahh). Selline stsenaarium võib nõuda kõigi muutunud riskitegurite kogumi (riskinäidiku), korrelatsioonimaatriksi ja finantskäitumise mudeli valiku loomist. Samuti hõlmab see tõenäosuslikke stsenaariume, mis põhinevad eeldataval volatiilsusel.
19. Taolised stsenaariumid võivad olla ühe- või mitmetegurilised. Tegurid võivad olla mittekorreleeruvad (fikseeritud tulumäär, omakapital, vastaspool, valuutaturg, volatiilsus, korrelatsioon jne) või korreleeruvad: konkreetne šokk võib levida kõigile riskiteguritele olenevalt kasutatud vastavustabelist.

Stressitestide koondamine

20. Valitsejad võiksid teatavatel juhtudel kasutada konkreetsete rahaturufondide või isegi kõigi valitseja hallatavate rahaturufondide jaoks lisaks koondatud stressitestide stsenaariume. Tulemuste koondamine annaks ülevaate ning näitaks nt kõigi valitseja rahaturufondide varade kogumahtu teataval positsioonil ja likviidsuskriisi ajal kõnealusel positsioonist mitme portfelli samaaegse mahamüümise võimalikku mõju.

Vastupidine stressitestimine

21. Käesolevas punktis käsitletud stressitestide stsenaariumidele võib olla kasulik lisada ka vastupidine stressitest. Vastupidise stressitesti eesmärk on kohaldada rahaturufondile stressitestide stsenaariume tõrke toimumise hetkel, sh rahaturufondide määruses (nt artikli 37 lõike 3 punktis a) sätestatud regulatiivsete künniste rikkumise hetkel. See annaks rahaturufondi valitsejale haavatavuste uurimiseks veel ühe vahendi, et selliseid riske ennetada ja need kõrvaldada.

Punktides 4.2–4.7 nimetatud eri tegurite kombineerimine investorite tagasivõtmistaotlustega

22. Kõiki punktides 4.2–4.7 nimetatud eri tegureid tuleks testida mitme tagasivõtmistaseme suhtes. Siiski peaksid valitsejad neid kõigepealt eraldi testima (neid tagasivõtmistasemetega seotud testidega kombineerimata), et teha kindlaks vastav mõju. See, kuidas punktides 4.2–4.7 nimetatud eri tegureid investorite tagasivõtmistaotlustega kombineerida, on täpsustatud igas kõnealuses punktis.
23. Selles kontekstis võib olla vaja luua hüpoteese valitseja käitumise kohta seoses tagasivõtmistaotluste täitmisega.
24. Üks rakendamise praktiline näide on esitatud liites.

Püsiva puhasväärtusega ning vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondide stressitestid

25. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 2 on märgitud, et lisaks artikli 28 lõikes 1 sätestatud stressitestide kriteeriumidele mõõdavad püsiva puhasväärtusega ja vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondid erinevust osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ja osaku või aktsia puhasväärtuse vahel eri stsenaariumide korral. Selle erinevuse mõõtmisel – ja kui rahaturufondi valitseja peab seda kasulikuks lisateabeks – võib olla asjakohane mõõta ka punktides 4.2–4.7 kirjeldatud asjakohaste tegurite mõju portfelli volatiilsusele või fondi puhasväärtuse volatiilsusele.

Punktides 4.2–4.7 nimetatud tegurite mitteammendavus

26. Punktides 4.2–4.7 nimetatud tegurid on miinimumnõuded. Valitsejalt eeldatakse, et ta kohandab lähenemisviisi oma rahaturufondide eripärale ning lisab mis tahes tegurid või nõuded, mida peab stressitestimisel kasulikuks. Näited muudest võimalikest teguritest sisaldavad repomäära, kui rahaturufondid on vastaval turul olulised turuosalised.
27. Üldiselt peaks valitseja töötama välja eri rangusastmega stsenaariumid, mis kombineerivad kõiki asjakohaseid tegureid (mis ei tähenda, et iga teguri jaoks ei peaks olema eraldi stressitestid – vt ka punktid 4.2–4.7).

4.2 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustaseme hüpoteetiliste muutustega

28. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis a nimetatud vara likviidsustasemes võiksid valitsejad kaaluda järgmisi parameetreid:
  - nõudluse ja pakkumise hindade vaheline lõhe;
  - kauplemismahud;
  - varade tähtaegade profiil;
  - järelturul aktiivsete vastaspoolte arv. See kajastaks asjaolu, et varade puuduv likviidsus võib tuleneda järelturgudega seotud probleemidest, aga võib olla ka seotud vara tähtajaga.

29. Valitseja võiks samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kajastaks dramaatilistest tagasivõtmistest tingitud äärmuslikku likviidsete varade puudujääki, kombineerides likviidsustesti nõudluse-pakkumise vahega, mis on korrutatud teatava teguriga, lähtudes samas puhasväärtuse konkreetsest tagasivõtumäärast

4.3 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme hüpoteetiliste muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused

30. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis b nimetatud vara krediidiriski tasemes ei tohiks kõnealuse teguri suunised olla liiga normatiivsed, sest krediidi hinnavahede laienemise või kitsenemise aluseks on tavaliselt kiiresti muutuvad turutingimused.

31. Valitsejad võiksid siiski näiteks kaaluda järgmist:

- konkreetse portfelli väärtpaperipositsioonide reitingute alandamine või makseviivitus, millest kumbki kujutab endast asjakohast riskipositsiooni rahaturufondi portfellis;
- portfelli suurima positsiooni makseviivitus koos portfellis sisalduvate varade reitingute alandamisega;
- kõigi portfellis sisalduvate varade krediidi hinnavahede paralleelne nihutamine teataval tasemel.

32. Stressitestides, mis hõlmavad vara krediidiriski taseme muutusi, oleks samuti asjakohane kaaluda stressitestide mõju vastava vara krediidikvaliteedi hindamisele rahaturufondide määruse artiklis 19 kirjeldatud meetodika raames.

33. Valitseja peaks eri tegurite kombineerimisel kombineerima rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme muutusi ettenähtud tagasivõtmistasemetega. Valitseja võiks kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kajastaks turuosaliste maksevõime ebakindlusest tingitud äärmuslikku stressi, millega võivad kaasneda riskipreemiate tõus ja suurenenud nõudlus kvaliteetsete investeringute järele. Selline stressitesti stsenaarium kombineeriks portfelli teatava protsendi makseviivituse tõusvate hinnavahedega, lähtudes samas puhasväärtuse konkreetsest tagasivõtumäärast.

34. Valitseja võiks samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kombineeriks portfelli väärtuse teatava protsendi makseviivituse lühiajaliste intressimäärade tõusuga ja puhasväärtuse konkreetse tagasivõtumääraga

4.4 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses intressimäärade ja vahetuskursside hüpoteetiliste liikumistega

35. Seoses rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis c mainitud intressimäärade ja vahetuskursside muutustega võiksid valitsejad kaaluda teatava taseme paralleelselt nihutamise stressitestimist. Konkreetsemalt võiksid valitsejad kaaluda sõltuvalt oma strateegia eripärast järgmist:

- lühiajaliste intressimäärade taseme tõus, kus ühekuulised ja kolmekuulised riigikassa intressimäärad tõusevad samaaegselt, lähtudes samas konkreetsest tagasivõtumäärast;
- riigivõlakirjade pikaajaliste intressimäärade järkjärguline tõus;
- intressikõvera paralleelne ja/või mitteparalleelne nihe, mis muudaks lühiajalisi, keskpikki ja pikaajalisi intressimäärasid;
- vahetuskursi liikumised (alusvääring vs muud vääringud).

36. Valitseja võiks samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kajastaks äärmuslikku intressimäärade tõusu, mis kombineeriks lühiajaliste intressimäärade tõusu konkreetse tagasivõtumääraga. Valitseja võiks samuti kaaluda intressimäärade / krediidi hinnavahede matriksit.

4.5 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega

37. Seoses rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis d mainitud tagasivõtmistasemetega võiksid valitsejad kaaluda tagasivõtmise stressiteste, lähtudes ajaloolistest või hüpoteetilisest tagasivõtmistasemetest või kus tagasivõtmismäär on kas puhasväärtuse teatava protsendi maksimum või tagasivõtmisest loobumise võimalus, mida kasutab enamik olulisi investoreid.
38. Tagasivõtmist käsitlevad stressitendid peaksid sisaldama erimeetmeid, mille aktiveerimiseks on rahaturufondil konstitutsiooniline pädevus (nt tagasivõtmise piirangud ja tagasivõtmise teatis).
39. Tagasivõtmise simuleerimist tuleks kalibreerida kohustuste (st kapitali) stabiilsuse analüüsi alusel, mis omakorda sõltub investori liigist (institutsiooniline, jae-, erapanga jne investor) ja kohustuste kontsentreerumisest. Tagasivõtmisstsenaariumide koostamisel tuleks võtta arvesse kohustuste eriomadusi ja tagasivõtmise mis tahes tsüklilisi muutusi. Kohustuste ja tagasivõtmise testimiseks on siiski palju viise. Märkimisväärsete tagasivõtmisstsenaariumide näited hõlmavad järgmist: i) kohustustest teatud protsendi tagasivõtmised; ii) ajaloo suurimate tagasivõtmistega võrreldavad tagasivõtmised; iii) investori käitumismudelil põhinevad tagasivõtmised.
40. Kohustustest teatud protsendi tagasivõtmise võiks määratleda puhasväärtuse arvutamise sageduse, tagasivõtmise etteteatamisaja ning investorite liigi alusel.
41. Tuleb märkida, et positsioonide likvideerimine ilma portfelli struktuuri moonutamata nõuab jaotusmeetodi kasutamist, kus igast vara liigist (või igast likviidsusklassist, kui varad on liigitatud vastavalt nende likviidsusele, tuntud ka kui klassimeetod) müüakse sama protsent, selle asemel, et müüa esmalt kõige likviidsemad varad. Stressitesti kavandamisel ja läbiviimisel tuleks võtta arvesse ja täpsustada, kas rakendada jaotusmeetodit või vastupidiselt kaskaadi lähenemisi (st müüa esimesena kõige likviidsemad varad).
42. Suurima(te) investori(te) osakute tagasivõtmise korral võiksid valitsejad stressitesti täiustamiseks kasutada rahaturufondi investoribaasi teavet selle asemel, et määratleda tagasivõtmise suvaline protsendimäär (nagu eelmisel juhul). Nimelt tuleks suurimate investorite osakute tagasivõtmist hõlmav stsenaarium kalibreerida fondi kohustuste

kontsentreerumise ning rahaturufondi valitseja ja põhiinvestorite vaheliste suhete ja investori käitumise volatiilsuse alusel.

43. Valitsejad võiksid samuti teha stressiteste stsenaariumidele, mis hõlmavad ajaloo suurimate tagasivõtmistega võrreldavaid tagasivõtmisi (geograafiliselt või fondi liigist sõltuvalt) sarnaste rahaturufondide rühmas või kõigi valitseja hallatavate fondide seas. Varem kajastatud suurimad tagasivõtmised ei ole siiski tingimata tulevikus toimuda võivate halvimate tagasivõtmiste usaldusväärseks näitajaks.
44. Rakendamise üks võimalik praktiline näide on esitatud liites.

4.6 Suunised stressiteste stsenaariumide kohta seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaperite intressimäärad

45. Seoses nende indeksite vahe laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaperite intressimäärad, nagu on mainitud rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis e, võiksid valitsejad kaaluda vahe laienemist mitmes sektoris, kus rahaturufondi portfellil on riskipositsioonid, kombineerituna aktsionäride tagasivõtmiste erinevate tõusumääradega. Valitsejad võiksid eelkõige kaaluda tõusvate hinnavahede laienemist.

4.7 Suunised stressiteste stsenaariumide kohta seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust

46. Seoses rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis f mainitud kogu majandust mõjutavate süsteemsete makromajanduslike šokkide tuvastamisega ei tohiks kõnealust aspekti käsitlev suunis olla normatiivne, sest hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkide valik sõltub suurel määral viimastest turuarengutest.
47. Siiski on ESMA arvamusel, et valitsejad võiksid SKP kontekstis kasutada negatiivset stsenaariumi. Valitsejad võiksid samuti jäljendada süsteemseid makromajanduslikke šokke, mis mõjutasid varem kogu majandust.
48. Selliste üleilmsete stressiteste stsenaariumide näited, mida valitseja võiks kaaluda, on esitatud liites.

4.8 Suunised täiendavate ühtsete võrdlusstressiteste stsenaariumide kohta, mille tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis

49. Lisaks stressitestidele, mille rahaturufondide valitsejad korraldavad nende suuniste punkte 4.1–4.7 arvesse võttes, peaksid valitsejad läbi viima ka järgmised ühtsed

võrdlusstressitestide stsenaariumid. Nende tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis.

4.8.1 Likviidsuse muutused

50. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis a mainitud vara likviidsustasemes:

- peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama suuniste punktis 5 nimetatud diskontoteid³, et kajastada stressistsenaariumis turu likviidsustingimuste halvenemisest tulenevate likviidsuspreemiate suurenemist.
- Iga asjakohase vabalt võõrandatava väärtpaberi jaoks tuleks diskontoteid kohaldada liigi ja tähtaja alusel hinna suhtes, mida kasutati fondi hindamiseks aruande esitamisel (**VPrice**) kooskõlas artikli 29 lõike 3 punktiga a, et saada korrigeeritud hind (**VPrice_{adj}**):

$$\mathbf{VPrice_{adj}} = (1 - \text{likviidsuse puudumise hinnaaland}) * \mathbf{VPrice}$$

- Likviidsuse puudumisel antavat hinnaalandit tuleks hinnata järgmistel varadel: riigivõlakirjad, äriühingute võlakirjad, kommertsväärtpaberid, varaga tagatud kommertsväärtpaberid ja kõlblikud väärtpaberistamised.
- Rahaturufondide valitseja peaks hindama võimalike kahjude mõju investimisportfelli hindamiseks tuletatud korrigeeritud hinna **VPrice_{adj}** abil, et määrata stressiolukorra vara puhasväärtus ja esitada mõju aruandes esitatud vara puhasväärtuse protsendina:

Varade likviidsusriski mõju (%)

$$= \frac{\text{aruandes esitatud vara puhasväärtus} - \text{vara puhasväärtus stressiolukorras}}{\text{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

---

³Diskontoteid kalibreeritakse ostu-müügi noteeringute vahe põhjal.

Märkused

Stressitesti tuleks järgmisi varasid:

- riigivõlakirjad riikide kaupa;
- äriühingute võlakirjad, eristades vähemalt investeerimisjärgu ja kõrge tootlusega instrumente;
- kommertsväärtpaberid, varaga tagatud kommertsväärtpaberid ja kõlblikud väärtpaberistamised, kasutades äriühingute võlakirjade parameetreid.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

4.8.2 Krediidiriski muutused

51. Seoses rahaturufondide portfellides hoitavate varade krediidiriski muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused, kooskõlas rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktiga b:

1) Krediidi hinnavahe stressitest

52. Rahaturufondide valitsejad peaksid mõõtma krediidi hinnavahe suurenemise mõju järgmistel tingimustel:

- Iga väärtpaberile tuleks kohaldada suuniste punktis 5 määratletud hinnavahe suurenemist.
- Iga väärtpaberi puhul tuleks vastav hinnavahe muutus teisendada väärtuskärpeks.
- Kumuleeritud väärtuskärbete mõju tuleks arvutada aruandes toodud vara puhasväärtuse protsendina.

$$1) \text{ Krediidiriski mõju (\%)} = \frac{\text{aruandes esitatud vara puhasväärtus} - \text{vara puhasväärtus stressiolukorras}}{\text{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

2) Kontsentratsiooni stressitest

53. Rahaturufondide valitsejad peaksid simuleerima ka oma kahe peamise riskipositsiooni makseviivitust. Seejärel tuleks arvutada tulenev mõju vara puhasväärtusele, väljendatuna protsentides:

$$2) \text{ Kontsentratsiooniriski mõju (\%)} = \frac{\text{aruandes esitatud vara puhasväärtus} - \text{vara puhasväärtus stressiolukorras}}{\text{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

Märkused

Kontsentratsiooni riskistsenaarium sõltub riskipositsiooni eripärast. Arvesse tuleks võtta tagatist (või muid leevendavaid vahendeid, nt krediididerivatiive). Kui tagatis puudub või kui tagatis on riskipositsiooni katmiseks ebapiisav, tuleks kohaldada järgmist makseviivitusest tingitud kahjumäära:

- kõrgema nõudeõiguse järguga riskipositsioonid: 45%;
- allutatud riskipositsioonid: 75%.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

4.8.3 Intressimäärade ja vahetuskursside muutumine ning nende indeksite vahe laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaperite intressimäärad

54. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis c osutatud intressimäärade ja vahetuskursside muutuste korral peaksid rahaturufondide valitsejad rakendama järgmisi stressituru parameetreid, kasutades a) intressimäärade liikumisele vastavate intressimäärashokkide ja b) vahetuskursi kõikumistele vastavate valuutakursi šokkide korral suuniste punktis 5 täpsustatud parameetreid.

1) Intressimäärade muutused

55. Intressimäärade muutuste korral peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama kõigi konkreetsetes valuutas nomineeritud instrumentide jaoks sama viiteintressimäära kõverat ning viiteintressimäära lõpptähtaeg peaks vastama instrumendi järelejäänud tähtajale. Ujuva intressimääraga instrumentide puhul võivad instrumendid olla lepinguliselt seotud kindla viitemääraga, misjuhul muutub see määr paralleelselt viiteintressimäära kõveraga. Kui tabel ei sisalda instrumendi järelejäänud tähtajale vastavat lõpptähtaega, peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama tabelis toodud kõige sobivamat parameetrit (nt lähimat).

2) Vahetuskursside muutused

56. Vahetuskursside muutuste korral tuleks arvutustes kasutada kahte stsenaariumi: euro kallinemine USA dollari suhtes ja euro odavnemine USA dollari suhtes.

3) Nende indeksite vahe laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad

57. Seoses nende indeksite vahe laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad ning millele on viidatud rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis e, peaksid rahaturufondide valitsejad rakendama stressiolukorra turuparameetreid järgmistel tingimustel:

- Rahaturufondide valitsejad peaksid kasutama suuniste punktis 5 täpsustatud parameetreid.
- Kui instrument ei ole seotud kindla indeksiga, peavad rahaturufondide valitsejad kasutama intressimäära stsenaariumi muutumise jaoks ettenähtud viiteintressimäära kõverat.
- Kui tabel ei sisalda instrumendi järelejäänud tähtajale vastavat lõpptähtaega, peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama tabelis esitatud kõige sobivamat parameetrit (nt lähimat).

4) Tulemused

58. Rahaturufondide valitsejad peaksid oma portfelli ümber hindama, võttes eraldi arvesse uusi parameetreid – intressimäärasid, vahetuskursse, võrdlusintresse. Nad peaksid väljendama iga riskiteguri mõju protsendina vara puhasväärtusest, arvutades järgmise:

$$\text{Riskiteguri mõju (\%)} = \frac{\text{aruandes esitatud vara puhasväärtus} - \text{vara puhasväärtus stressiolukorras}}{\text{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

Märkused

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

4.8.4 Tagasivõtmistasemed

59. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis d osutatud tagasivõtmistasemetega seoses peaksid rahaturufondide valitsejad kohaldama järgmisi stressiolukorra stsenaariume: vastupidine likviidsuse stressitest, nädalase likviidsuse stressitest ja kontsentratsiooni stressitesti.

1) Vastupidine likviidsuse stressitest

60. Vastupidine likviidsuse stressitest hõlmab järgmisi etappe:

- Rahaturufondide valitsejad peaksid iga vara puhul mõõtma nädalast kaubeldavat summat (sealhulgas tähtajaga varad).
- Rahaturufondide valitsejad peaksid mõõtma maksimaalset nädalast kaubeldavat summat, mille saab realiseerida, kui portfelli struktuur vastab endiselt kõigile rahaturufondi regulatiivsetele nõuetele, portfelli struktuuri moonutamata.

$$\text{Tulemus (\%)} = \frac{\text{maksimaalne nädalas kaubeldav summa, mille saab realiseerida portfelli struktuuri moonutamata}}{\text{NAV}}$$

Märkused

- Iga vara puhul peab nädalas kaubeldav summa põhinema valitseja hinnangul fondi portfelli kohta, mille saab ühe nädala jooksul realiseerida. See hinnang peaks põhinema lühimal ajavahemikul, mille vältel saaks positsiooni selle bilansilise väärtuse või ligilähedase väärtusega likviidseks muuta⁴.
- Fondi väljamaksete maksimaalne suurus, mis on ühe nädala jooksul portfelli struktuuri moonutamata võimalik, määratakse kindlaks 1) nädalas kaubeldavate summade kogusumma ja 2) fondi regulatiivsete nõuete täitmise suutlikkuse põhjal.
- Sel eesmärgil ei ole regulatiivsed nõuded piiratud, vaid peaksid hõlmama vähemalt järgmist:
  - hajutamine (rahaturufondide määruse artikkel 17);
  - kontsentreerimine (rahaturufondide määruse artikkel 18);
  - lühiajaliste rahaturufondide (rahaturufondide määruse artikkel 24) ja standardsete rahaturufondide (rahaturufondide määruse artikkel 25) investeringute portfelli esitatavad nõuded, eelkõige maksimaalne kaalutud keskmine tähtaeg (WAM); maksimaalne kaalutud keskmine

⁴ Definiitsioon [on esitatud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid käsitleva direktiivi artikli 3 lõike 3 punkti d ning artikli 24 lõigete 1, 2 ja 4 kohaste aruannetega seotud kohustusi käsitlevates suunistes](#)

järelejäänud tähtaeg (WAL), päevase tähtajaga varad ja nädalase tähtajaga varad.

- Näiteks kui 50% vähevolatilise puhasväärtusega rahaturufondide varadest on nädala jooksul kaubeldavad, kuid nende kaalutud keskmine tähtaeg muutub pärast 30% müümist pikemaks kui 60 päeva, peaks haldur teatama 30%.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

2) Nädalase likviidsuse stressitest

61. Nädalase likviidsuse stressitestiga hinnatakse fondi võimet katta väljamaksud saadavaloleva nädalase likviidse varaga, mis on väga likviidsete varade ja nädalase tähtajaga varade summa; test koosneb järgmistest etappidest:

- Rahaturufondide valitsejad peaksid rakendama stressiolukorra tagasivõtmisstsenaariumi, kus fondi koguvarast võtavad nädalas tagasi 40% kutselistest investoritest ja 30% jaeinvestoritest.
- Rahaturufondide valitsejad peaksid tagasivõtmistaotluste täitmiseks mõõtma saadaolevat nädalast likviidset vara järgmise tabeli kohaselt:

Varad	Artikkel	CQS
Rahaturufondide määruse artikli 17 lõikes 7 osutatud varad, ⁵ mis on väga likviidsed ning mille saab tagasi võtta ja arveldada ühe tööpäeva jooksul ning mille järelejäänud tähtaeg on kuni 190 päeva.	24 (e)	1
Sularaha, mille saab ilma trahvita viietööpäevase etteteatamisega välja võtta.	24 (e) 25 (d)	
Nädalase tähtajaga varad	24 (e) 25 (d)	
Pöördrepolepingud, mille saab lõpetada viietööpäevase etteteatamisega	24 (e) 25 (d)	
× 100% = nädalase tähtajaga varad (klass 1)		
Rahaturufondide määruse artikli 17 lõikes 7 osutatud varad, mille saab tagasi võtta ja arveldada ühe tööpäeva jooksul.	17(7)	1,2
Rahaturuinstrumendid või teise rahaturufondi osakud või aktsiad, mille saab tagasi võtta ja arveldada viie tööpäeva jooksul.	24 (e) 25 (e)	1,2
Kõlblikud väärtpaperistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaperid (ABCPd)	9(1)(b)	1
× 85% = nädalase tähtajaga likviidsed varad (klass 2)		

⁵ Rahaturuinstrumendid, mille on välja andnud või taganud eraldi või ühiselt liit, liikmesriikide riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud haldusasutused või nende keskpangad, Euroopa Keskpang, Euroopa Investeerimispank, Euroopa Investeerimisfond, Euroopa stabiilsusmehhanism, Euroopa finantsstabiilsuse rahastamisvahend, kolmandate riikide keskastutused või keskpangad, Rahvusvaheline Valuutafond, Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, Euroopa Nõukogu Arengupank, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, Rahvusvaheliste Arvelduste Pank või mõni muu asjakohane rahvusvaheline finantseerimisasutus või organisatsioon, kuhu kuulub üks või mitu liikmesriiki.

- Rahaturufondide valitsejad peaksid välja arvutama nädalase tähtajaga likviidsete varade väljamaksete katte protsendina järgmisel viisil:

$$\text{Tulemus (\%)} = \frac{\text{nädalase tähtajaga likviidsed varad}}{\text{nädalase tähtajaga väljamaksed}}$$

Märkused

- Nädalase tähtajaga likviidsed varad jagatakse kahte klassi (klass 1 ja 2) kategooria ja krediitkvaliteedi alusel. CQS viitab krediitkvaliteedi astmele komisjoni rakendusotsuse (EL) 2016/1799⁶ tähenduses.
- Nädalase tähtajaga kaalutud likviidsete varade summa väljendatakse protsendina tagasivõtmise šokist. Näiteks kui fondi tagasivõtmisega kaasnev šokk on 30% (20% klassi 1 kuuluvate likviidsete varade ja 45% klassi 2 kuuluvate nädalase tähtajaga likviidsete varade kogusumma), peab valitseja teatama järgmise suhtarvu (nädalase tähtajaga likviidsed varad) / (nädala väljamaksed):
  - 20% / 30% = 67% (klass 1); ja
  - 45% / 30% = 150% (klassid 1 ja 2).
- Oluline on märkida, et kõigi varaklasside likviidsust tuleks alati asjakohasel viisil kontrollida. Kui väärtpaberi likviidsusega seoses tekib küsimusi, ei tohiks rahaturufondide valitsejad seda nädalase tähtajaga likviidsete varade hulka lisada.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

3) Kontsentratsiooni stressitest

62. Kontsentratsiooni stressitest on stsenaarium, kus rahaturufondile on esitanud tagasivõtmistaotluse selle kaks peamist investorit. Stressitesti mõju tuleks hinnata nädalase likviidsuse stressitesti meetodika alusel.

$$\text{Tulemus (\%)} = \frac{\text{nädalase tähtajaga likviidsed varad}}{\text{kahe peamise investori investeeritud summa}}$$

Märkus:

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

4.8.5 Kogu majandust mõjutavad makromajanduslikud šokid

63. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis f osutatud kogu majandust mõjutavate makrosüsteemsete šokkide tuvastamiseks peaksid rahaturufondide valitsejad võtma järgmised meetmed:

- mõõta turušoki mõju, kombineerides erinevad riskiparameetrid, mis on esitatud allpool tabelis;
- hindama turušokile järgnenud tagasivõtmise šoki mõju; tagasivõtmise šoki tagajärjel müüdnud varad põhjustavad lisakahjusid, nagu on määratletud likviidsuse stressitestis;
- arvutama tulemuse protsendina vara puhasväärtusest;

⁶ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.275.01.0003.01.ES&toc=OJ:L:2016:275:TOC

- arvutama nädalase tähtajaga likviidsete varade väärtuse pärast turušokki, arvestatuna väljamaksete protsendina.

	Riskitegurid	Kalibreerimise parameetrid
Turušokk	<ul style="list-style-type: none"> • Vahetuskurss 	<ul style="list-style-type: none"> • EUR, USD jt
	<ul style="list-style-type: none"> • Intressimäär • Krediit • Nende indeksite vahe, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaperite intressimäärad 	<ul style="list-style-type: none"> • Vahetustehingute intressimäär • Riigivõlakirjade tootlus/hinnavahe • Äriühingute võlakirjade tootlus/hinnavahe
Tagasivõtmisega kaasnev šokk	<ul style="list-style-type: none"> • Tagasivõtmistase • Varade likviidsus 	<ul style="list-style-type: none"> • Väljamaksed (%) • Ostu ja müügi hinnavahe (diskontotegur)
Tulemused	<ul style="list-style-type: none"> • Vara puhasväärtus (%) • Nädalase tähtajaga likviidsed varad / väljamaksed 	
Memo	<ul style="list-style-type: none"> • Väljamaksed (%) 	

Märkused

Stsenaarium näeb ette järgmised asjaolud.

- Rahaturufond on mõjutatud šokist, mis koosneb ebasoodsast valuutaturušokist ja intressimäärade tõusust, sealhulgas vahetuskurss, riigivõlakirjade ja äriühingute võlakirjade tootlus. Krediidirisk sisaldub tootluse šokis. Rahaturufondide valitsejad peaksid kombineeritud mõju mõõtmiseks kasutama oma sisemudeleid. Šoki kalibreerimine põhineb Euroopa Väärtpaperiturujärelevalve ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esitatud makrostsenaariumil ning teiste stsenaariumide šokkide kombineerimisel.
- Turušoki tagajärjel taotlevad investorid tagasivõtmist. Väljamaksed arvutatakse sarnaselt tagasivõtmise stsenaariumiga, eristades kutselisi ja jaeinvestoreid (st 30% jaeinvestoritelt ja 40% kutselistelt investoritelt).
- Tagasivõtmistaotluste täitmiseks müüb fond varasid stressikeskkonnas, millele on omane ostu ja müügi hinnavahe suurendamine, mida iseloomustab likviidsuse stressitest. Stressitestis kannavad kahjumi täies ulatuses allesjäänud investorid (mitte tagasivõtvad investorid).
- Mõju vara puhasväärtusele tuleneb turušokist, väljamaksetest ja likviidsusšokist.
- Mõju likviidsusele arvutatakse nädalase likviidsuse stressitesti meetoodika abil.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

5. Kalibreerimine

64. Järgmine punkt hõlmab rahaturufondide stressitestide kalibreerimist, mille tulemused tuleb esitada kooskõlas rahaturufondide määruse artikliga 37 ja mida on üksikasjalikult kirjeldatud punktis 4.8 eespool.
65. Kui valitsejad vajavad parameetrit, mida selles punktis ei käsitleta, võivad nad tutvuda negatiivse stsenaariumiga ESRB veebilehel⁷.

---

⁷ <https://www.esrb.europa.eu/mppa/stress/html/index.en.html>

5.1. Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustaseme hüpoteetiliste muutustega

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	Likviidsus	
		Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 3
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 3
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 1,2
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 3
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised - Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah Jah	Tabel 3 Tabel 3
(c) Hoiused krediidasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Ei	
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid - Börsivälised tuletisinstrumendid	Ei Ei	
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei	
(f) Pöördrepoleringud	- Pöördrepoleringud	Ei	
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

Tabel 1

Likviidsuse diskontotegur – riigivõlakirjad järelejäänud tähtaja järgi – võrdlusriigid (%)					
	3 kuud	6 kuud	1 aasta	1,5 aastat	2 aastat
DE	0,13	0,14	0,35	<u>0,48</u>	0,61
ES	0,82	1,02	1,61	<u>1,63</u>	1,64
FR	0,17	0,22	0,85	<u>0,96</u>	1,07
IT	0,87	1,03	1,48	<u>1,50</u>	1,51
NL	0,13	0,14	0,35	<u>0,49</u>	0,62

Tabel 2

Likviidsuse diskontotegur – riigivõlakirjad reitingu ja järelejäänud tähtaja järgi (%)					
	3 kuud	6 kuud	1 aasta	1,5 aastat	2 aastat
AAA	<u>0,13</u>	<u>0,14</u>	<u>0,35</u>	<u>0,48</u>	<u>0,62</u>
AA	<u>0,17</u>	<u>0,22</u>	<u>0,85</u>	<u>0,96</u>	<u>1,07</u>
A	<u>0,82</u>	<u>1,02</u>	<u>1,61</u>	<u>1,63</u>	<u>1,64</u>
BBB	<u>0,87</u>	<u>1,03</u>	<u>1,61</u>	<u>1,63</u>	<u>1,64</u>
Alla BBB või reitinguta	<u>1,13</u>	<u>1,34</u>	<u>2,09</u>	<u>2,11</u>	<u>2,13</u>

Tabel 3

Likviidsuse diskontotegur – äriühingute võlakirjad reitingu ja järelejäänud tähtaja järgi (%)					
	3 kuud	6 kuud	1 aasta	1,5 aastat	2 aastat
AAA	<u>0,30</u>	<u>0,56</u>	<u>1,12</u>	<u>1,20</u>	<u>1,28</u>
AA	<u>0,46</u>	<u>1,12</u>	<u>2,04</u>	<u>2,70</u>	<u>3,38</u>
A	<u>0,86</u>	<u>1,58</u>	<u>4,48</u>	<u>4,64</u>	<u>4,80</u>
BBB	<u>3,00</u>	<u>3,54</u>	<u>4,48</u>	<u>4,64</u>	<u>4,80</u>
Alla BBB või reitinguta	<u>3,92</u>	<u>4,60</u>	<u>5,82</u>	<u>5,90</u>	<u>5,98</u>

5.2. Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme hüpoteetiliste muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	Krediit (krediidi hinnavahed)		Krediit (kaks peamist osalist)	
		Stressiolukorras	Parameetrid	Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 5	Jah	Tabel 6
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 5	Jah	Tabel 6
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 4	Jah	Tabel 6
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 5	Jah	Tabel 6
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabel 5	Jah	Tabel 6
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 5	Jah	Tabel 6
(c) Hoiused krediidasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Ei		Ei	
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Ei		Ei	
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Ei		Ei	
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei		Ei	
(f) Pöördrepolingud	- Pöördrepolingud	Ei		Ei	
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

Tabel 4. Riigivõlakirjade krediidi hinnavahede šokid

Krediidi hinnavahed järelejäänud tähtaja järgi – riigivõlakirjad (absoluutmuutused – baaspunktid)					
Geograafiline piirkond	Riik	3 kuud	6 kuud	1 aasta	2 aastat
EL	Austria	47	52	68	81
EL	Belgia	49	55	72	72
EL	Bulgaaria	17	18	22	86
EL	Horvaatia	31	34	44	58
EL	Küpros	77	86	113	121
EL	Tšehhi Vabariik	104	117	156	156
EL	Taani	54	61	79	84
EL	Soome	39	43	47	64
EL	Prantsusmaa	36	40	52	56
EL	Saksamaa	5	5	5	14
EL	Kreeka	52	58	75	130
EL	Ungari	73	82	107	121
EL	Iirimaa	52	58	75	79
EL	Itaalia	85	95	125	138
EL	Läti	30	33	42	55
EL	Leedu	32	35	45	64
EL	Luksemburg	6	6	6	12
EL	Malta	45	50	65	76
EL	Madalmaad	25	28	36	38
EL	Poola	98	110	144	165
EL	Portugal	61	68	89	92
EL	Rumeenia	66	72	95	95
EL	Slovakkia	58	65	85	86
EL	Sloveenia	25	28	35	39
EL	Hispaania	74	82	108	116
EL	Rootsi	51	57	74	79
Euroala (kaalutud keskmised)	Euroala (kaalutud keskmised)	40	45	58	66
EL (kaalutud keskmised)	EL (kaalutud keskmised)	48	53	70	77
Arenenud majandused	Ühendkuningriik	25	27	34	34
Arenenud majandused	Šveits	12	14	18	18
Arenenud majandused	Norra	51	57	69	70
Arenenud majandused	Island	20	22	30	30
Arenenud majandused	Liechtenstein	20	22	30	30
Arenenud majandused	Ameerika Ühendriigid	42	47	63	64
Arenenud majandused	Jaapan	99	149	162	184
Arenenud majandused	Arenenud majandused ELi- ja USA-välised turud	32	44	51	53
Arenevad turud		327	351	470	470

Tabel 5. Äriühingute võlakirjade ja varaga tagatud väärtpaberite hinnavahede šokid (kõik tähtjad)

Reiting	Äriühingute krediidiriski marginaalid (absoluutmuutused – baaspunktid)			
	Mitterahaline	Rahalise kattega	Rahaline	ABS
AAA	142	165	188	206
AA	158	188	219	247
A	179	246	313	252
BBB	278	322	377	296
Alla BBB või reitinguta	336	398	484	<u>369</u>

Tabel 6. Makseviivitusest tingitud kahjumäär

Makseviivitusest tingitud kahjumäär (%)	
Kõrgema nõudeõiguse järguga riskipositsioon	45
Allutatud riskipositsioon	75

5.3. Ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste liikumistega vahetuskurssides

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	IR (intressimäära vahetustehing)	
		Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 6, 7
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 6, 7
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 6, 7
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 6, 7
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabel 6, 7
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 6, 7
(c) Hoiused krediidiasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Tabel 6, 7
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 6, 7
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 6, 7
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei	
(f) Pöördreplepingud	- Pöördreplepingud	Jah	Tabel 6, 7
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

Tabel 6. Vahetustehingute intressimäärade šokid

Intressimäärade tootluse šokid absoluutmuutused (baaspunktid)							
Geograafiline piirkond	Riik	Kirjeldus	1 kuu	3 kuud	6 kuud	1 aasta	2 aastat
EL	Euroala	Intressimäärade vahetustehing vääringu EUR (euro) alusel	31	33	37	50	50
EL	Bulgaaria	Intressimäärade vahetustehing vääringu BGN (Bulgaaria leevi) alusel	31	33	37	50	50
EL	Horvaatia	Intressimäärade vahetustehing vääringu HRK (Horvaatia kuna) alusel	31	33	37	50	50
EL	Tšehhi Vabariik	Intressimäärade vahetustehing vääringu CZK (Tšehhi krooni) alusel	31	33	37	50	50
EL	Taani	Intressimäärade vahetustehing vääringu DKK (Taani krooni) alusel	31	33	37	50	50
EL	Ungari	Intressimäärade vahetustehing vääringu HUF (Ungari forint) alusel	54	54	61	81	81
EL	Poola	Intressimäärade vahetustehing vääringu PLN (Poola zloti) alusel	31	33	37	50	50
EL	Rumeenia	Intressimäärade vahetustehing vääringu RON (Rumeenia leu) alusel	24	25	30	40	47

EL	Rootsi	Intressimäärade vahetustehing vääringu SEK (Rootsi krooni) alusel	12	12	14	19	25
UK	Ühendkuningriik	Intressimäärade vahetustehing vääringu GBP (Suurbritannia naelsterlingi) alusel	43	43	48	64	71
Ülejäänud Euroopa	Norra	Intressimäärade vahetustehing vääringu NOK (Norra krooni) alusel	7	7	7	10	16
Ülejäänud Euroopa	Venemaa	Intressimäärade vahetustehing vääringu RUB (Venemaa rubla) alusel	19	20	24	32	40
Ülejäänud Euroopa	Šveits	Intressimäärade vahetustehing vääringu CHF (Šveitsi frangi) alusel	12	12	14	18	22
Ülejäänud Euroopa	Türgi	Intressimäärade vahetustehing vääringu TRY (Türgi liiri) alusel	30	32	39	51	66
Põhja-Ameerika	Kanada	Intressimäärade vahetustehing vääringu CAD (Kanada dollari) alusel	20	20	22	29	38
Põhja-Ameerika	Ameerika Ühendriigid	Intressimäärade vahetustehing vääringu USD (USA dollari) alusel	35	35	39	52	61
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	Austraalia	Intressimäärade vahetustehing vääringu AUD (Austraalia dollari) alusel	19	19	22	29	38
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	Tšiili	Intressimäärade vahetustehing vääringu CLP (Tšiili peeso) alusel	54	54	61	81	100

Lõuna- ja Kesk-Ameerika	Colombia	Intressimäära vahetustehing vääringu COP (Colombia peeso) alusel	31	31	35	47	60
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	Mehhiko	Intressimäära vahetustehing vääringu MXN (Mehhiko peeso) alusel	45	45	51	68	70
Aasia	Hiina	Intressimäära vahetustehing vääringu CNY (Hiina jüaani) alusel	6	6	7	9	9
Aasia	Hongkong	Intressimäära vahetustehing vääringu HKD (Hongkongi dollari) alusel	32	34	41	55	69
Aasia	India	Intressimäära vahetustehing vääringu INR (India ruupia) alusel	41	44	52	69	85
Aasia	Jaapan	Intressimäära vahetustehing vääringu JPY (Jaapani jeeni) alusel	2	2	2	3	5
Aasia	Lõuna-Korea	Intressimäära vahetustehing vääringu KRW (Korea vonni) alusel	21	22	27	35	45
Aasia	Malaisia	Intressimäära vahetustehing vääringu MYR (Malaisia ringgiti) alusel	20	20	23	30	38
Aasia	Singapur	Intressimäära vahetustehing vääringu SGD (Singapuri dollari) alusel	35	35	40	53	59
Aasia	Tai	Intressimäära vahetustehing vääringu THB (Tai baati) alusel	36	36	41	55	59
Aafrika	Lõuna-Aafrika	Intressimäära vahetustehing vääringu ZAR (Lõuna-Aafrika randi) alusel	5	5	5	7	8

Tabel 7. Vahetustehingute intressimäärade šokid (vaikeväärtused tabelis 6 nimetamata riikide jaoks)

Intressimäära tootluse šokid absoluutmuutused (baaspunktid)						
Geograafiline piirkond	Kirjeldus	1 kuu	3 kuud	6 kuud	1 aasta	2 aastat
EL	Vaikeväärtused tabelis 6 nimetamata riikide jaoks	28	29	33	44	46
Muud arenenud majandused	Vaikeväärtused tabelis 6 nimetamata riikide jaoks	20	20	22	29	36
Muud arenevad turud	Vaikeväärtused tabelis 6 nimetamata riikide jaoks	30	31	36	48	57

5.4. Ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste liikumistega vahetuskurssides

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	FX (euro kallinemine)		FX (euro odavnemine)	
		Stressiolukorras	Parameetrid	Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
(c) Hoiused krediidiasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei		Ei	
(f) Pöördrepolingud	- Pöördrepolingud	Jah	Tabel 8	Jah	Tabel 9
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

Tabel 8

Valuutaturušokid (euro odavnemine USA dollari suhtes)			
suhtelised muutused (%)			
Geograafiline piirkond	Kirjeldus	Vahetuskurss	Šokk
EL	USDBGN tähistab järgmist: 1 USD x BGN-i (Bulgaaria leevi) kohta	USDBGN	-25,7
EL	EURCZK tähistab järgmist: 1 EUR x CZK (Tšehhi krooni) kohta	EURCZK	-3,4
EL	EURHRK tähistab järgmist: 1 EUR x HRK (Horvaatia kuna) kohta	EURHRK	1,5
EL	EURHUF tähistab järgmist: 1 EUR x HUF-i (Ungari forint) kohta	EURHUF	-7,0
EL	USDNOK tähistab järgmist: 1 USD x NOK-i (Norra krooni) kohta	USDNOK	-23,5
EL	EURPLN tähistab järgmist: 1 EUR x PLN-i (Poola zloti) kohta	EURPLN	-4,8
EL	EURRON tähistab järgmist: 1 EUR x RON-i (Rumeenia leu) kohta	EURRON	0,0
EL	EURRSD tähistab järgmist: 1 EUR x RSD (Serbia dinaari) kohta	EURRSD	-2,7
EL	USDSEK tähistab järgmist: 1 USD x SEK-i (Rootsi krooni) kohta	USDSEK	-26,0
Ülejäänud Euroopa	EURCHF tähistab järgmist: 1 EUR x CHF-i (Šveitsi frangi) kohta	EURCHF	3,9
Ülejäänud Euroopa	EURGBP tähistab järgmist: 1 EUR x GBP (Suurbritannia naelsterlingi) kohta	EURGBP	16,4
Ülejäänud Euroopa	EURRUB tähistab järgmist: 1 EUR x RUB (Venemaa rubla) kohta	EURRUB	13,1
Ülejäänud Euroopa	EURTRY tähistab järgmist: 1 EUR x TRY (Türgi liiri) kohta	EURTRY	16,5
Põhja-Ameerika	USDCAD tähistab järgmist: 1 USD x CAD (Kanada dollari) kohta	USDCAD	-13,8
Põhja-Ameerika	EURUSD tähistab järgmist: 1 EUR x USD (USA dollari) kohta	EURUSD	26,0
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	AUDUSD tähistab järgmist: 1 AUD x USD (Austraalia dollari) kohta	AUDUSD	18,3
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	NZDUSD tähistab järgmist: 1 NZD x USD (Uus-Meremaa dollari) kohta	NZDUSD	19,5
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDARS tähistab järgmist: 1 USD x ARS (Argentiina peeso) kohta	USDARS	-2,3
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDBRL tähistab järgmist: 1 USD x BRL (Brasiilia reaali) kohta	USDBRL	-15,0
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDMXN tähistab järgmist: 1 USD x MXN (Mehhiko peeso) kohta	USDMXN	-10,4
Aasia	USDCNY tähistab järgmist: 1 USD x CNY (Hiina renminbi-jüaani) kohta	USDCNY	-1,4
Aasia	USDHKD tähistab järgmist: 1 USD x HKD (Hongkongi dollari) kohta	USDHKD	-0,4
Aasia	USDINR tähistab järgmist: 1 USD x INR (India ruupia) kohta	USDINR	-3,5
Aasia	USDJPY tähistab järgmist: 1 USD x JPY (Jaapani jeeni) kohta	USDJPY	-9,5
Aasia	USDKRW tähistab järgmist: 1 USD x KRW (Korea vonni) kohta	USDKRW	-4,2
Aasia	USDMYR tähistab järgmist: 1 USD x MYR (Malaisia ringgiti) kohta	USDMYR	-3,1
Aasia	USDSGD tähistab järgmist: 1 USD x SGD (Singapuri dollari) kohta	USDSGD	-10,6
Aasia	USDTHB tähistab järgmist: 1 USD x THB (Tai baati) kohta	USDTHB	-3,0
Aafrika	USDZAR tähistab järgmist: 1 USD x ZAR (Lõuna-Aafrika randi) kohta	USDZAR	-15,6

Tabel 9

Valuutaturušokid (euro odavnemine USA dollari suhtes)			
suhtelised muutused (%)			
Geograafiline piirkond	Kirjeldus	Vahetuskurs	Šokk
EL	USDBGN tähistab järgmist: 1 USD x BGN-i (Bulgaaria leevi) kohta	USDBGN	17,3
EL	EURCZK tähistab järgmist: 1 EUR x CZK (Tšehhi krooni) kohta	EURCZK	4,0
EL	EURHRK tähistab järgmist: 1 EUR x HRK (Horvaatia kuna) kohta	EURHRK	-1,4
EL	EURHUF tähistab järgmist: 1 EUR x HUF-i (Ungari forint) kohta	EURHUF	6,2
EL	USDNOK tähistab järgmist: 1 USD x NOK-i (Norra krooni) kohta	USDNOK	18,0
EL	EURPLN tähistab järgmist: 1 EUR x PLN-i (Poola zloti) kohta	EURPLN	5,0
EL	EURRON tähistab järgmist: 1 EUR x RON-i (Rumeenia leu) kohta	EURRON	0,8
EL	EURRSD tähistab järgmist: 1 EUR x RSD (Serbia dinaari) kohta	EURRSD	-2,3
EL	USDSEK tähistab järgmist: 1 USD x SEK-i (Rootsi krooni) kohta	USDSEK	19,4
Ülejäänud Euroopa	EURCHF tähistab järgmist: 1 EUR x CHF-i (Šveitsi frangi) kohta	EURCHF	-4,2
EL	EURGBP tähistab järgmist: 1 EUR x GBP (Suurbritannia naelsterlingi) kohta	EURGBP	-8,1
Ülejäänud Euroopa	EURRUB tähistab järgmist: 1 EUR x RUB (Venemaa rubla) kohta	EURRUB	-10,6
Ülejäänud Euroopa	EURTRY tähistab järgmist: 1 EUR x TRY (Türgi liiri) kohta	EURTRY	-5,7
Põhja-Ameerika	USDCAD tähistab järgmist: 1 USD x CAD (Kanada dollari) kohta	USDCAD	9,3
Põhja-Ameerika	EURUSD tähistab järgmist: 1 EUR x USD (USA dollari) kohta	EURUSD	-17,9
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	AUDUSD tähistab järgmist: 1 AUD x USD (Austraalia dollari) kohta	AUDUSD	-15,5
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	NZDUSD tähistab järgmist: 1 NZD x USD (Uus-Meremaa dollari) kohta	NZDUSD	-14,8
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDARS tähistab järgmist: 1 USD x ARS (Argentiina peeso) kohta	USDARS	3,0
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDBRL tähistab järgmist: 1 USD x BRL (Brasiilia reaali) kohta	USDBRL	13,0
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDMXN tähistab järgmist: 1 USD x MXN (Mehhiko peeso) kohta	USDMXN	8,5
Aasia	USDCNY tähistab järgmist: 1 USD x CNY (Hiina renminbi-jüaani) kohta	USDCNY	3,3
Aasia	USDHKD tähistab järgmist: 1 USD x HKD (Hongkongi dollari) kohta	USDHKD	0,4
Aasia	USDINR tähistab järgmist: 1 USD x INR (India ruupia) kohta	USDINR	3,0
Aasia	USDJPY tähistab järgmist: 1 USD x JPY (Jaapani jeeni) kohta	USDJPY	6,5
Aasia	USDKRW tähistab järgmist: 1 USD x KRW (Korea vonni) kohta	USDKRW	3,9
Aasia	USDMYR tähistab järgmist: 1 USD x MYR (Malaisia ringgiti) kohta	USDMYR	3,9
Aasia	USDSGD tähistab järgmist: 1 USD x SGD (Singapuri dollari) kohta	USDSGD	7,1
Aasia	USDTHB tähistab järgmist: 1 USD x THB (Tai baati) kohta	USDTHB	3,8
Aafrika	USDZAR tähistab järgmist: 1 USD x ZAR (Lõuna-Aafrika randi) kohta	USDZAR	16,1

5.5. Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaperite intressimäärad

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	IR (intressimäära vahetustehing)	
		Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 6, 7
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 6, 7
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 6, 7
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 6, 7
(b) Kõlblikud väärtpaperistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaperistamised	Jah	Tabel 6, 7
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 6, 7
(c) Hoiused krediidiasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Tabel 6, 7
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 6, 7
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 6, 7
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei	
(f) Pöördrepolingud	- Pöördrepolingud	Jah	Tabel 6, 7
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

5.6. Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR	Tavapärased varad	Tagasivõtmine (vastupidine likviidsuse stressitest)		Tagasivõtmine (nädalase likviidsuse stressitest)		Tagasivõtmine (kaks peamist investorit)	
		Stressiolukorras	Parameetrid	Stressiolukorras	Parameetrid	Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
(c) Hoiused krediidasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Jah	Enesehindamine	Ei	Tabel 10, 11	Ei	Tabel 10
(f) Pöördrepolingud	- Pöördrepolingud	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10

(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 10, 11	Jah	Tabel 10
--	---	-----	----------------	-----	--------------	-----	----------

Tabel 10

Varad	Artikkel	CQS
Artikli 17 lõikes 7 [1] osutatud varad, mis on väga likviidsed ning mille saab tagasi võtta ja arveldada ühe tööpäeva jooksul ning mille järelejäänud tähtaeg on kuni 190 päeva.	24 (e)	1
Sularaha, mille saab ilma trahvita viietööpäevase etteteatamisega välja võtta	24 (e) 25 (d)	
Nädalase tähtajaga varad	24 (e) 25 (d)	
Pöördrepolepingud, mille saab lõpetada viietööpäevase etteteatamisega	24 (e) 25 (d)	
× 100% = nädalase tähtajaga varad (klass 1)		
Artikli 17 lõikes 7 osutatud varad, mille saab tagasi võtta ja arveldada ühe töönädala jooksul.	17(7)	1,2
Rahaturuinstrumendid või teise rahaturufondi osakud või aktsiad, mille saab tagasi võtta ja arveldada viie tööpäeva jooksul.	24 (e) 25 (e)	1,2
Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	9(1)(b)	1
× 85% = nädalase tähtajaga likviidsed varad (klass 2)		

Tabel 11

Netoväljavool (%)	
Kutseline investor	40
Jaeinvestor	30

5.7. Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	Makrotasand	
		Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
(c) Hoiused krediidasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
(f) Pöördreplepingud	- Pöördreplepingud	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11

6. Liide

A.

Stressitestide näited, milles kombineeritakse punktides 4.2–4.7 mainitud erinevad tegurid investorite tagasivõtmistaotlustega

Allpool on esitatud praktiline näide, kuidas rakendada punktides 4.2–4.7 mainitud eri tegurite kombineerimist investorite tagasivõtmistaotlustega.

Allpool tabelis hinnatakse rahaturufondile tekkinud kahju tagasivõtmiste korral või pingelistes turuolukordades (krediidi- või intressimääraga seotud šokid).

Esimene stsenaarium: krediidipreemia šokk (25 baaspunkti, edaspidi „bp“)

Teine stsenaarium: intressimääraga seotud šokk (25 baaspunkti)

	Kolm suurimat investorit (25%)									Väga stabiilsed investorid (15%)
Tagasivõtmised	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%
Esialgne portfell			2 bp	3 bp	5 bp	6 bp	8 bp	9 bp	11 bp	12 bp
Esimene stsenaarium	7 bp	9 bp	13 bp	18 bp	24 bp	32 bp	45 bp	66 bp	110 bp	236 bp
Teine stsenaarium	3 bp	4 bp	6 bp	9 bp	12 bp	16 bp	21 bp	28 bp	38 bp	85 bp
Kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg (päevades)	105	117	131	149	169	192	219	249	290	320

Käesolevast stressitestist nähtub, et kolme suurima investori tagasivõtmine (25% netovarast) lükkaks kaalutud keskmise järelejäänud tähtaja (WAL) üle 120-päevase regulatiivse künnise (lühiajaline rahaturufond) ning selle tulemusel kaotaks portfell selles piirkonnas tavatingimustel 2–3 baaspunkti. Samal tasemel kumulatiivsete tagasivõtmistega, kus krediidipreemia tõuseb 25 baaspunkti, kaotataks ligikaudu 13–18 baaspunkti.

B.

Investori käitumismudelil põhinevate tagasivõtmiste näide, mis vastab kohustuste jaotusele investori kategooria järgi. See eeldab igat tüüpi investorite käitumise simuleerimist ning mudelis luuakse rahaturufondide kohustuste koosseisul põhinev simulatsioon.

Investorite klassifikatsiooni ja nende käitumise simuleerimise näide (esitatud arvud ei ole tegelikud): Investori tüüp

	Ühe päeva jooksul	Ühe nädala jooksul	Ühe kuu jooksul
Suur institutsiooniline Konsolideerimisgru rupi ettevõtja (pank, kindlustus, üksikettevõtja)	25%	75%	100%
Investeeringufond	20%	65%	100%
Väike institutsiooniline Eraõiguslik pangandusvõrk	10%	25%	40%
Jaeinvestor turustajaga A	15%	40%	75%
Jaeinvestor turustajaga B	5%	10%	20%
Jaeinvestor turustajaga B	7%	15%	20%

Tagasivõtmised stressiolukorras selle investoritüübi korral

Suur institutsiooniline Konsolideerimisgru pettevõtja (pank, kindlustus, üksikettevõtja)	75%	(kokkuleppel varahaldusettevõtjaga)
Investeeringufond	65%	
Väike institutsiooniline Eraõiguslik pangandusvõrk	25%	
Jaeinvestor turustajaga A	40%	
Jaeinvestor turustajaga A	10%	
Jaeinvestor turustajaga B	15%	

Sellise simulatsiooni koostamiseks peab valitseja prognoosima igat tüüpi investori käitumist, võttes osaliselt aluseks ajaloolised tagasivõtmised. Ülalpool näites märkas valitseja, et turustaja A kaudu investeerinud jaeinvestorid on raskuste korral ajalooliselt aeglasemad lahkuma, aga ühe kuu jooksul on nende käitumine samasugune nagu turustaja B kaudu investeerinud jaeinvestoritel. See fiktiivne näide toob välja võimaliku klassifikatsiooni, mida valitseja võib kasutada, tuginedes kättesaadavatele andmetele rahaturufondi kohustuste ja selle investorite käitumise kohta.

C.

66. Globaalsete stressitestide stsenaariumide näited, mida valitseja võiks kaaluda:

i Lehman Brothersi juhtum, kalibreerides kõik asjakohased tegurid ühe kuu jooksul enne kõnealuse ettevõtja kokkuvarisemist;

ii A) stsenaarium, mis hõlmab järgmise kolme teguri kombinatsiooni: i) intressimäära paralleelne nihe (x), ii) krediidi hinnavahede nihe (y) ning iii) tagasivõtmine pingelistes turuolukordades (z);

iii B) stsenaarium, mis hõlmab järgmise kolme teguri kombinatsiooni: i) intressimäära paralleelne nihe (x), ii) krediidi hinnavahede nihe (y) ning iii) tagasivõtmine pingelistes turuolukordades (z), kus muutujad x, y ja z on halvimad näitajad/nihked, mida fond on viimase 12 kuu jooksul sõltumatult kogunud.